

Besluit van de gemeenteraad van de gemeente Gouda houdende regels omtrent de griffier (Instructie voor de griffier Gouda 2019)

De raad van de gemeente Gouda

gelezen het voorstel van het presidium van d.d. 8 oktober 2019, gelet op artikel 107a, tweede lid, van de Gemeentewet;

besluit:

Vast te stellen de "Instructie voor de griffier van de gemeente Gouda 2019":

Hoofdstuk 1. BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 1:1

In deze instructie wordt verstaan onder:

- griffier: de op grond van artikel 107 Gemeentewet door de raad benoemde functionaris;
- griffie: de organisatie die valt onder de verantwoordelijkheid van de raad, bestaande uit de griffier en de onder zijn verantwoordelijkheid functionerende ambtenaren;
- werkgeverscommissie: een door de raad op grond van artikel 83 van de Gemeentewet ingestelde commissie waaraan de werkgeversfunctie van de griffie(r) is gedelegeerd;
- agendacommissie: een door de raad ingesteld overleg ten behoeve van het voorbereiden van de agenda's van de raad en de commissies. ¹
- auditcommissie: de commissie als bedoeld in de Verordening op de auditcommissie gemeente Gouda 2008 ;
- presidium: een door de raad ingesteld overleg om aanbevelingen te doen aan de raad inzake de organisatie en het functioneren van de raad en de raadscommissies voor zover het niet betreft de taken van de agendacommissie;
- termijnagenda: planning- en sturingsinstrument voor (strategische) agendering van (meerjarige) beleidsprioriteiten en beleidsvoorstellen van de raad.

Hoofdstuk 2. Instructie voor de griffier

TAAK EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 2:1

1. De griffier verleent advies en bijstand aan de raad, de voorzitter, zijn leden en alle door de raad ingestelde commissies (voorbereidende raadsbijeenkomsten), werkgroepen en overige organen en draagt zorg voor de logistieke, procedurele en procesmatige voorbereiding en nazorg van de vergaderingen.
2. De griffier is aanwezig tijdens raadsvergaderingen, de vergaderingen van het presidium, de vergaderingen van de agendacommissie en kan aanwezig zijn tijdens commissievergaderingen.
3. De griffier is verantwoordelijk voor het ontwikkelen, innoveren en bewaken van procedures en processen ten behoeve van besluitvorming door de raad en adviseert en ondersteunt de raad over de inhoud en toepassing van raadsinstrumenten.
4. De griffier adviseert de raad over strategische processen en vraagstukken op het gebied van bestuur en organisatie.

LEIDINGGEVEN EN MANAGEMENT

Artikel 2:2

1. De griffier is eindverantwoordelijk functionaris en geeft leiding aan medewerkers van de griffie.
2. De griffier geeft functioneel leiding aan medewerkers van de ambtelijke organisatie die verantwoordelijk zijn voor ondersteuning van de raad en/of uitvoering van verzoeken om ambtelijke bijstand.
3. De griffier geeft functioneel leiding aan externe bureaus of inhuurkrachten die ten behoeve van de raad werkzaamheden uitvoeren.

1) Commissies is de formele term uit de Gemeentewet. Het gaat om de besluit voorbereidende vergaderingen van de raad.

4. De griffier beheert de budgetten van de raad en de griffie, signaleert budgetoverschrijdingen en adviseert de raad hierover.

BESTUURLIJK EN AMBTELIJK OVERLEG

Artikel 2:3

1. De griffier vertegenwoordigt de raad in interne en externe overlegsituaties, initieert en bevordert samenwerking met (externe) organisaties en partijen, en ontwikkelt en onderhoudt een relatiernetwerk
2. De griffier heeft periodiek overleg met de werkgeverscommissie over de invulling van de werkgeversrol door de raad.
3. De griffier heeft periodiek afstemmingsoverleg met de burgemeester en de secretaris.
4. De griffier en de secretaris hebben periodiek overleg over de planning en uitvoering van de termijnagenda, de kwaliteit van het bestuurlijk besluitvormingsproces, het afhandelen van verzoeken om ambtelijke bijstand en het nakomen van afspraken tussen raad en college.
5. De griffier(en/of een door de griffier aangewezen medewerker van de griffie) overlegt met de gemeentelijke accountant over de controle op de jaarrekening en in voorkomende gevallen overlegt de griffier (en/of een door de griffier aangewezen medewerker van de griffie) met de auditcommissie en adviseert deze commissie.
6. De griffier voert periodiek overleg met de voorzitter(s) van de door de raad ingestelde commissies en overige gremia waaronder rekenkamer en auditcommissie
7. De griffier vertegenwoordigt zo nodig de raad in externe overlegsituaties.

AGENDERING

Artikel 2:4

1. De griffier ondersteunt de agendacommissie bij het opstellen van de voorlopige agenda van vergaderingen van de raad en de raadscommissies.
2. De griffier adviseert de agendacommissie bij het opstellen van de termijnagenda van de raad.

ONDERSTEUNING PRESIDIUM

Artikel 2:5

1. De griffier adviseert en ondersteunt het presidium en draagt zorg voor een goede en tijdige verslaglegging van de vergaderingen.
2. Indien het presidium aanvullende ondersteuning nodig heeft, draagt de griffier er zorg voor dat deze gegeven wordt.

BESTUURLIJKE BESLUITVORMING

Artikel 2:6

1. De griffier adviseert de raad over de vergaderwijze, doet voorstellen voor verbetering van procedures en draagt zorg voor de invoering van nieuwe of aangepaste werkprocessen.
2. De griffier stimuleert de ontwikkeling van vaardigheden van raadsleden ten behoeve van een effectieve besluitvorming.
3. De griffier bewaakt de scheiding van rollen en verantwoordelijkheden van alle betrokken actoren bij het besluitvormingsproces, spreekt betrokkenen hierop aan en draagt bij aan een uitgebalanceerde positiebepaling van de raad.
4. De griffier ondersteunt de raad bij het bewaken van de tijdigheid van de informatieverstrekking door het college en de burgemeester.
5. De griffier ondersteunt de raad bij het bewaken van de uitvoering van raadsbesluiten en de afdoening van moties, amendementen, initiatiefvoorstellen en het nakomen van afspraken en toezeggingen door het college.

BEGELEIDING ONDERZOEKEN EN ONDERSTEUNING ONDERZOEKSCOMMISSIE

artikel 2.7

1. De griffier en/of een door de griffier aangewezen medewerker van de griffie begeleidt onderzoeken van en voor de raad.
2. Indien de raad een onderzoekscmissie als bedoeld in artikel 155a van de Gemeentewet instelt, ondersteunt de griffier en/of een door de griffier aangewezen medewerker van de griffie deze commissie.

COMMUNICATIE EN VOORLICHTING

Artikel 2:8

1. De griffier adviseert de raad over de invulling en uitvoering van het communicatiebeleid van de raad. De griffier bewaakt en geeft sturing aan interne en externe raadscommunicatie.
2. De griffier is verantwoordelijk voor de publicatie en ter inzage legging van raadsbesluiten en van de agenda's en verslagen van vergaderingen van de gemeenteraad en de raadscommissies.

3. De griffier draagt zorg voor het verstrekken van informatie aan inwoners inzake de werkwijze van de raad en de mogelijkheden om contact te leggen met de raad.

VERHINDERING EN VERVANGING

Artikel 2:9

1. Indien de griffier voor een langere tijd verhinderd is zijn ambt te vervullen, doet hij daarvan tijdig mededeling aan de raad.
2. De door de raad aangewezen plaatsvervangend griffier treedt gedurende de periode van verhindering in zijn plaats.

JAARVERSLAG

Artikel 2:10

De griffier biedt een jaarverslag aan van de werkzaamheden en de bevindingen van de griffie aan de raad.

Hoofdstuk 3 Slotbepalingen

Artikel 2:11

De werkgeverscommissie voert functionerings-/beoordelingsgesprekken met de griffier.

Artikel 2:12

1. In alle gevallen waarin deze instructie niet voorziet, pleegt de griffier voor zover nodig overleg met de werkgeverscommissie.
2. Deze instructie wordt aangehaald als: Instructie voor de griffier van de gemeente Gouda 2019.
3. De instructie treedt in werking op de dag na de vaststelling.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Gouda van 6 november 2019

griffier

mr. drs. E.J. Karman-Moerman

voorzitter

M. Salet

Toelichting op de instructie voor de griffier

Algemeen

Met de dualisering van het gemeentebestuur in 2002 ontstond een nieuwe professie. Vanaf dat moment werd de ondersteuning van de gemeenteraad niet langer door de gemeentesecretaris gedaan, maar door een nieuwe functionaris: de griffier. In 2019, is de griffier niet meer weg te denken uit het lokale bestuur: de griffier is een gevestigd instituut geworden.

In opdracht van het bestuur van de Vereniging van Griffiers (VvG) deden Tilburg University en de Radboud Universiteit onderzoek naar het ambt van griffier van de gemeenteraad. Het onderzoek is gefinancierd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) in een reeks onderzoeken naar gemeentelijke ambtsdragers. De betrokkenheid van BZK staat expliciet in het licht van de brede discussie over de positie van de gemeenteraad, het functioneren van het lokaal bestuur en het vraagstuk van de werkdruk van raadsleden.

In de door BZK toegekende subsidieaanvraag staan de volgende feitelijke doelen van het onderzoek.

1. Beschrijving van het ambt van raadsgriffier anno 2014/2015 (positie, rollen en functioneren).
  2. Visie op het griffiersambt richting 2025 (positionering en rollen van de griffier), waarbij het van belang is dat een visie ontwikkeld wordt die breder is dan de rollen die de griffiers thans vervullen.
  3. Handreiking raden en griffiers voor ontwikkeling en professionalisering van het griffiersambt.
- Het gepubliceerde onderzoeksrapport van de Tilburg University en de Radboud Universiteit 'Griffier in de gemeente geschetst' (van juli 2016) omvat het eerste doel en doet een voorzet voor het tweede. In het verdere traject gaat de VvG aan de slag met de doorontwikkeling van het ambt en de belangenbehartiging die bij een stevige positie van de griffier horen.

Ad 1

Raadsgriffiers zijn geprofileerde allrounders

Griffiers organiseren, faciliteren, adviseren en vertegenwoordigen (als ambassadeur) het werk van de gemeenteraad. Alle griffiers bewegen zich op deze taakvelden. De grootte van de gemeente, de beschikbare tijd en de omvang van de aanstelling geven significante verschillen in de mate waarin griffiers in de praktijk aan deze taken toekomen. Van de raadsgriffiers houdt 47% zich primair bezig met de basis van het raadswerk, alle zaken rond gewone raadsbijeenkomsten. Dit geldt met name voor griffiers zonder medewerkers. Bij 29% van de raadsgriffiers is sprake van substantiële faciliterende en adviserende taken, zoals raadsbijeenkomsten met anderen in de samenleving en raadstrainingen. En 24% van de raadsgriffiers is nog nadrukkelijker doende met kwaliteitsontwikkeling en strategische advisering.

Ad 2

Voor de verdere professionalisering van het griffiersambt analyseren de Tilburg University en de Radboud Universiteit een drietal ontwikkelpunten.

Allereerst het verbeteren van de organisatorische en faciliterende kant van het ambt. Dit zal gemeenteraden af moeten helpen van teveel vergaderen en teveel papier – een algemeen geuite wens (onder verwijzing naar het belevingsonderzoek van BZK onder raadsleden 'Decentrale volksvertegenwoordiging anno 2015').

Als tweede wordt genoemd de rol van de griffier in het verbinden van raad, regio en maatschappij. Steeds meer beslissingen worden regionaal genomen, steeds meer beslissingen behoeven lokaal draagvlak en draagkracht. De onderzoekers opperen dat griffiers voor de verbinding daartussen een belangrijke intermediair kunnen zijn.

De derde richting voor verdere ontwikkeling is het vernieuwen van de lokale democratie. De onderzoekers wijzen erop dat de griffier functie voortkomt uit een eerdere poging de kwaliteit van de lokale democratie te verbeteren, maar dat de lokale democratie nog steeds - en misschien wel steeds meer - onder druk staat. Zij opperen dat de griffier als niet-politieke functionaris voorop kan lopen om de gemeenteraad te helpen om te gaan met andere, aanvullende vormen van burgerbetrokkenheid en democratie. Binnen de VvG staan deze ontwikkelpunten op het netvlies, en krijgen ze een vervolg in opleidingsactiviteiten. Daarnaast worden, samen met de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden, raden aangemoedigd worden ambitieuzer te zijn in het vormgeven van hun ondersteuning. De kennissessies voor werkgeverscommissies zijn hiervoor een geschikte gelegenheid. De minister van BZK heeft ook aangegeven, in zijn actieplan ter ondersteuning van raadsleden, aandacht te vragen voor voldoende raadsbudget.

Wettelijk kader

Volgens artikel 107a, 2e lid van de Gemeentewet dient de raad een instructie vast te stellen voor de griffier. Daarnaast staat in de artikelen 107d en 107 e van de Gemeentewet, dat de raad de vervanging van de griffier regelt en, dat de raad regels kan stellen over de organisatie van de griffie.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2:1

In dit artikel worden alle taken en bevoegdheden van de griffier opgesomd. De aangegeven taken stemmen overeen met de taken volgens het onderzoeksrapport.

Artikel 2:2

De griffier geeft hiërarchisch leiding aan de griffie. Functioneel wordt leiding gegeven daar waar medewerkers van de ambtelijke organisatie ambtelijke ondersteuning geven of door derden werkzaamheden worden verricht voor de raad. De griffier heeft een spilfunctie in het goed laten verlopen van de ambtelijke ondersteuning voor de raadsleden. De regeling hiervoor is uitgewerkt in de verordening op de ambtelijke bijstand en de verordening op de fractieondersteuning. Ook bijvoorbeeld het bode/kantine personeel gedraagt zich tijdens raads- en commissievergaderingen naar de aanwijzingen van de griffier.

Artikel 2:3

In dit artikel worden alle overlegsituaties voor de griffier beschreven. Het gaat hier ook om de vertegenwoordigende rol van de griffier.

Artikel 2:4

De raadsagenda wordt vastgesteld door de raad en wordt voorbereid door de agendacommissie (waarvan de taak en samenstelling is geregeld in het Reglement van Orde van de raad). De griffier ondersteunt en adviseert de agendacommissie. Ook adviseren over het opstellen van de termijnagenda, een belangrijk plannings- en sturingsinstrument, is een taak van de griffier.

Artikel 2:5

Het presidium (waarvan de taak en samenstelling is geregeld in het Reglement van Orde van de raad) houdt zich bezig met de organisatie en het functioneren van de raad en de commissies. De griffier ondersteunt en adviseert het presidium.

Artikel 2:6

In dit artikel wordt de adviserende taak van de griffier genoemd als het gaat om ontwikkeling en positiebepaling van de raad. Ook de ondersteunende en adviserende taak van de griffier om de bestuurlijke besluitvorming zo optimaal mogelijk te laten verlopen komt in dit artikel tot uitdrukking. Bij de leden 4 en 5 is het de verantwoordelijkheid van het college om dit te doen, het is vervolgens aan de raad om dit te monitoren en te bewaken. De griffier kan de raad ondersteuning verlenen bij de monitoring en de bewaking.

Artikel 2:7

Indien de raad een enquêtecommissie instelt zal deze natuurlijk behoefte hebben aan ambtelijke ondersteuning. Het is logisch dat deze vanuit de griffie verschaft zal worden. De enquêtecommissie is immers een raadscommissie. Wellicht zal voor een dergelijke commissie tijdelijk extra menskracht (intern dan wel extern) ingeschakeld moeten worden vanwege het intensieve en tijdelijke karakter van de werkzaamheden. Op grond van artikel 155a, achtste lid, van de Gemeentewet wordt een verordening opgesteld waarin nadere voorschriften worden gesteld over deze enquêtes. Daarin worden ook regels gesteld over de ambtelijke bijstand.

Artikel 2:8

De raad vertegenwoordigt alle inwoners van de gemeente. Het is van belang dat inwoners ook worden geïnformeerd omtrent hetgeen zich in en rondom de raad afspeelt. De griffier draagt hier zorg voor, bijvoorbeeld door het publiceren van raadsagenda's en raadsvoorstellen op internet e.d. Communicatie door de griffier vindt altijd plaats namens de gehele raad. Burgers en instellingen kunnen op hun beurt ook interesse tonen in de raad. De griffier verstrekt informatie over de werkwijze van de raad en de mogelijkheden tot burgerparticipatie.

Artikel 2:10

Het opstellen van een jaarverslag voor de griffie draagt bij aan een overzicht van de werkzaamheden van de griffie en aan een planmatige aanpak.

Artikel 2:11

Dit artikel is van belang voor het werkgeverschap van de griffie dat is neergelegd bij de werkgeverscommissie. Die commissie voert ook de functionerings- en beoordelingsgesprekken.